

ARNLJOT-TIDENDER

No. 1/2010

Östersund torsdagen den 1 juli 2010

Årgång 13

No. XXXVI Från grundandet AD MCMXCVIII

Ledare...

Luften dallrar, men det är nog för att temperaturen rör sig upp mot svettiga 27 grader, tänker jag.

Eller är det Vuvuzelor som surrar, det är ju trots allt fotbolls-vm?

Svaret kom plötsligt och var självklart, för långt inifrån de djupaste skogarna i Jämtland har det väntat länge på att få brista ut...

Ett skallande HELL, som transporterats över milsvida nät av åar, älvar och sjöar, över Svítiod, ner till mig i Götars land!

Förmodligen är jag extra mottaglig, för hur många gånger har jag inte i tanken sett de blåa skogarnas tusen toppar mot mig vinka, och hört som sång hur de susa?

Här i Stannum, utanför Göteborg har jag en granhäck, som inte på långa vägar kan jämföras med naturfenomenet i Jämtland. Sluter jag ögonen kan jag ända låtsas, andas in genom näsan och känna hur björklövdoften mig hälsar...

I år är Hans Q's sista år som regissör. Det känns vemodigt, men samtidigt har det varit väldigt spännande att få ha följt Hans resa.

Lust har varit ett ledord och Hans har skapat utifrån en målbild, snarare än vad publiken vill ha.

I sommar får jag se det sista penseldraget, det som blir Hans sista bidrag till föreningen Arnljotspele.

Min erfarenhet säger mig att det blir en förställning med glädje, sorg, action, dramatik, kärlek och vem vet, kanske en rejäl överraskning?

70 gånger har Arnljot sorjt sin döda moder, 70 gånger har han älskat och

lämnat sin Gunhild, 70 gånger har en pil funnit vägen till hans hjärta, liksom konung Olav. I år utspelar sig historien för 71 gången och jag önskar hela ensemblen ett stort lycka till!

Väl mött!

/Kent

Redaktör sökes

I sommar har jag varit Jämtne i exil i 15 år. Av naturliga skäl börjar bilderna och minnena så smått tappa sin färg. Det är nio år sedan jag själv svängde svärdet med större mandom än någon skådat. (vilket ättlingar till Östmund kan intyga år efter år)

Så hur upprätthåller man de goda bilderna och minnena när man inte spelar med? Ja, ett sätt är att göra det jag gör nu: att vara redaktör för AT.

Ett annat sätt är att hålla i premiärfesterna. Med undantag för fjolåret har jag i olika konstellationer bidragit till festyran och skrivit om den sedan 1999. Höjdpunkten var nog 2002 när jag instiftade vandringspriset "Husbonden".

Tyvärr är det inte bara minnena som tappat färg. Motivationen har också fannat. Jag vill i och med denna lilla skrivelse lämna öppet för envar att fundera på om ovan nämnda är något man vill ägna sig åt framgent?

En hint till valberedningen att finna en ansvarig till AT, då jag lämnar min befattning till årsmötet i oktober. För sista gången också Hans och Kent som frågesportsdomare...

s.2-4 Årsmötesprotokoll 2009, s.4-5 Per-Otto, s.5-6 Stjärna..., s.6-7 Arnljot = Peter, s.8 Verksamhetsplan

Protokoll fört vid Teaterföreningen Arnljotspelens årsmöte lördagen den 24 oktober 2009 klockan 18:00 Plats: Stockett, Frösön

§1. Mötets öppnande

Ordförande Lena öppnar mötet klockan 18:10.

§2. Val av mötesordförande och mötessekreterare

Till mötesordförande väljs Gunnar Höglund och till mötessekreterare väljs Peter Möller.

§3. Justering av röstlängd

Vid röstlängdens justering är 44 röstberättigade medlemmar närvarande.

§4. Föredragning och godkännande av föredragningslistan (bilaga 1)

Förslaget till föredragningslista godkänns av årsmötet.

§5. Val av två justerare tillika rösträknare

Till justerare tillika rösträknare väljs Kjell-Åke Sundin och Öjvind Nyqvist.

§6. Fråga om årsmötet blivit behörigen kallat

Kallelse till årsmötet utgick detta år inte de tre stadgeenliga veckorna före årsmötet p.g.a. att AT kom ut något sent till medlemmarna. Trots detta anser sig årsmötet vara behörigen kallat.

§7. Styrelsens verksamhetsberättelse

Verksamhetsberättelsen (bilaga 2) går igenom rubrikvis av Gunnar. Verksamhetsberättelsen läggs till handlingarna med en justering av punkt 12.

§8. Styrelsens ekonomiska berättelse

Balans- och resultaträkningarna (bilaga 3 och 4) föredras av Ulf Larsson. Ekonomiberättelsen godkänns och läggs till handlingarna.

§9. Revisorernas berättelse

Yvonne Zahr föredrar revisionsberättelsen, där det föreslås att styrelsen

beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2008/2009. Revisionsberättelsen läggs till handlingarna.

§10. Fråga om styrelsemedlemmarnas ansvarsfrihet

Årsmötet beviljar styrelsen ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2008/2009.

§11. Förslag till verksamhetsplan för kommande verksamhetsår

Till det förelagda förslaget läggs texten: "Föreningen avser att genomföra en pilgrimsvandring till Stiklestad sommaren 2010". Med detta tillägg godkänns förslaget till verksamhetsplan av årsmötet.

§12. Förslag till utgifts- och inkomststat för kommande verksamhetsår

Budgetförslaget (bilaga 5) fastställs av årsmötet.

§13. Propositioner från styrelsen

Inga propositioner föreligger.

§14. Motioner från medlemmar och hedersledamöter

En motion har inkommit till styrelsen. Den kommer från Peter Möller och föreslår att AT skall läggas ned. Motionen avvisas av årsmötet och i stället beslutas att AT skall få komma ut när den vill, och viktiga kallelser (t.ex. storsamling och årsmöte) skall gå ut i separata brev. De medlemmar som inte har epost får förstås kallelserna i pappersform.

§15. Val av styrelse för nästkommande verksamhetsår

Åtta styrelsemedlemmars mandat utgår detta år och årsmötet väljer ny styrelse enligt följande:

Ordförande: Lena Bengtsson (omval)
Kassör: Ulf Larsson (omval)
Ledamot II: Anna Ingridsdotter
Bäckman (omval)

Ledamot III: Anna Persson
(fyllnadsval 1 år)
Ledamot IV: Lars Norman (nyval)
Suppleant 1: Lena Silverdahl (nyval)
Suppleant 2: Hanna Bengtsson (nyval)
Suppleant 3: Mattias Nilsson (omval)

§16. Val av konstnärligt råd (KR)

Konstnärligt råd väljs enligt följande:
Styrelserepresentant: (utses av styrelsen)
Aktor 1: Linda Åkergren (omval)
Aktor 2: Patrik Andersson (nyval)
Övrig 1: Mona Henriksson (nyval)
Övrig 2: Steven Hellan (omval)

§17. Val av PR-utskott (PRU)

PR-utskott ersätts av en särskild befattningshavare, PR-ansvarig, och förs därmed till punkt 18.

§18. Val av särskilda befattningshavare

De särskilda befattningshavarna väljs enligt följande:

PR-ansvarig: Kjerstin Bengtsson (omval)
Kostym: Maud Henrik-Jonsson (nyval)
Rekvisita: Dick Helgesson (omval)
Hustomtar: Kjell Sundin (omval)
Göran Hestner (nyval)
För.fotografer: Conny Lagé (omval)
Peter Hedman (omval)
Kök & kiosk: Malena Bernskiöld (omval)
Ljud & musik: Kjell-Åke Sundin (omval)
IT-ansvarig: Peter Möller (omval)

§19. Val av två stycken föreningsrevi-sorer jämte suppleant

Ordinarie: Yvonne Zahr (omval)
Ordinarie: Håkan Larsson (nyval)
Suppleant: Mikael Andersson (omval)

§20. Val av representant till Peterson-Bergerstiftelsens styrelse

Ordinarie: Gunnar Höglund (omval)
Som representant till Peterson-Berger-Institutets styrelse väljs Lena Bengtsson (nyval).
Som representant till Peterson-Berger-

Institutets stämma väljs Steven Hellan (nyval).

§21. Val av valberedning bestående av en sammankallande samt två ledamöter inför nästkommande ordinarie årsmöte, vilka ej äga ingå i styrelsen

Valberedning väljs enligt följande:
Kjerstin Bengtsson (sammankallande)
Malena Bernskiöld
Pernilla Hellan

§22. Fastställande av stödmedlemskapsavgift

Årsmötet beslutar att stödmedlemsavgiften skall vara oförändrad (150 kronor/år).

§23. Val av hedersledamot

Ett förslag till hedersledamot har inkommit. Mikael Andersson har föreslagit Henric Tungström till hedersledamot. Som motivering anges Henrics långa och trogna tjänst i föreningen samt hans engagemang i alla tänkbara uppgifter. Förslag bifalles av årsmötet.

§24. Övriga frågor

Stefan Machnow vill veta om föreningsfotografernas bilder hamnar i något arkiv som föreningen har tillgång till. Diskussioner har förts om upphovsrätten, men huvudprincipen är att bilder som fotografierna tar på uppdrag av föreningen skall vara föreningens egendom, så länge de inte säljs eller på annat sätt överläts till tredje part. De skall alltså vara tillgängliga för TA när TA så önskar. Anders Östlund föreslår att styrelsen utarbetar riktlinjer för fotografisk upphovsrätt. Så beslutas.

Linda Åkergren konstaterar att styrelsen har åtagit sig att ta fram någon form av utmärkelse för medlemmar med 25 år i föreningen. Lena svarar att det inte har funnits tid till detta under året. Mikael Andersson anmodar styrelsen att ta tag i detta under kommande verksamhetsår.

§25. Mötets avslutande

Mötesordförande Gunnar Höglund tackar mötesdeltagarna för visad uppmärksamhet och avslutar mötet klockan 19:41.
Östersund den 24 oktober 2009

Vid penna och tangentbord:

Peter Möller
Mötessekreterare

Gunnar Höglund
Mötesordförande

Justeras:
Kjell-Åke Sundin Öjvind Nyqvist

PER-OTTO

Jag har talat med många av teaterföreningens medlemmar, gamla som nya och därför kändes det extra roligt att få höra historien från nestorn i Föreningen och då menar jag den äldste. Per-Otto Olssons medverkan sträcker sig ända från det "moderna" Arnljotspelens start och i dag nästan 75 år senare kan han redogöra för spelets skiftningar och utveckling fram till i dag.

Har man varit med ända sedan 1936 så kan man inte annat än buga djup...

Vid scenkanten stod den store Peterson-Berger, måttligt road över musikkårens bristande musikalitet. Det var snart premiär och P-B gick hårt åt en av ensemblemusikerna.

- Ni spelar fel! Gastar P-B.

- Men vi spelar bara efter edra noter, Herr Peterson-Berger svarar musikern, medveten om att hans spontana svar skulle kunna få konsekvenser för honom. P-B höll kroppen rakt upp, absolut stilla och tyst och svarade högröd i ansiktet:

- Då har jag skrivit fel!

En bit bort stod Per-Otto Olsson och bevittnade spånt det lilla intermezzo som utspelade sig. Han tyckte nog att han var väl "aggasamm" och de medverkande i uppsättningen trippade bokstavligt runt på tå för honom.

Spelet hade uppförts tidigare, men

hade inte spelats på över tjuugo år. Per-Otto var bara 15 år sommaren 1936 och visste inte då att han skulle medverka i över femtio föreställningar av spelet som snart skulle ha nypremiär.

Hans medverkan från början var mer av en slump. Alternativen till sysselsättning var inte så många och precis som ett par hundra andra medverkande, tyckte Per-Otto att det var skojigt att ha någon-ting att göra. Innan andra världskriget, var spelen en oerhört stor händelse och åskådaraantalet var alltid runt 3000 per föreställning.

Under andra världskriget låg spelen nere och vid uppstarten hade Peterson-Berger varit död i fyra år. Per-Otto minns tiden efter andra världskriget som väldigt turbulent, för hur skulle arvet efter P-B förvaltas?

Peterson-Bergers vän, Folkskoleinspektören Herman Gottfrid Pihl, var den som fick föra spelen vidare. Per-Otto uttrycker sig diplomatiskt när han sade att det blev lite osämja när man bytte folk.

Från 1945 fram till början av 60-talet hade fem regissörer kommit och gått. Ibland hade skiftena föregåtts av stridigheter, buller och brak, i "öfrivilligt samförstånd", men ibland var man överens.

Av regissörerna under den tiden tyckte Per-Otto att Gösta Folke "var en mycket trevlig karl". Tyvärr var han en av regissörerna som försvann väldigt hastigt.

Per-Otto lade sig aldrig i de diskussionerna som förekom på lägden, utan åkte till repetitionerna och sedan hem igen. Per-Otto menade att de fanns de som stannade kvar och ville visa sig "duktiga" och angelägna att framföra sina åsikter.

Det har alltid funnits grupperingar inom föreningen och Per-Otto har upplevt dem alla, ibland till gagn för spelen, ibland var de mindre fördelaktiga. Själv deltog han aldrig speciellt mycket i grupperingarna och det kanske är en av orsakerna till varför han valt att alltid återkomma. Människor kommer och går, men spelen består...

Per-Otto minns slutet av femtioalet och sextioalet som "sin tid" i spelen. Gunhild Hjelm, Erik Gabrielsson och Elias Eriksson är dem han minns mest från den tiden. Själv spelade han bland annat "Bård I

Bräcka” och hoppade även in som ”Sigurd i Slandrom”. Mestadels agerade Per-Otto som statist och medverkade ända in på 2000-talet som ”Gubbe på stubbe”

Per-Otto minns gästspelet i USA som det mest minnesvärda under tiden i föreningen. Han hade under USA-turnén 1963, varit med i Arnljotspelen i hela 28 år! Per-Otto minns att både radio och tv var intresserade i USA och att allt var så annorlunda mot Sverige och Jämtland. Per-Otto tyckte att de var 20 år före oss med allt.

Av de ”Arnljotar” som spelat hade han bäst kontakt med kommunalrådet Arne Nordberg. Han berättade en detalj under intervjun, som fick mig att bli exalterad: Arne Nordberg spelade tydligen in någon sorts film om Arnljot och Per-Otto minns att han hade sett den.

Jag hade hört ett liknande rykte förut, men ingen hade sett den och jag kände att detta var något jag var tvungen att följa upp.

Per-Otto har inte sett spelen på ett antal år nu och känner inte till de förändringar som gjorts av spelens nuvarande regissör. Jag berättade bland annat för honom att stenarna på scenen tagits bort till förmån för ett trägolv. Per-Otto lyssnade intresserat och berättade sedan att han skall försöka att se spelen en gång till, men har ju lite svårt att ta sig fram nuförtiden. Han berättade att han faktiskt skall fylla 90 år i höst (2009), så det är inte var det har varit med saker och ting.

Hela Per-Otto är omgärdad av Arnljotshistoria och han har träffat dem alla: Peterson-Berger, Torsten Boberg, Anna Taflin, Carl-Mauritz... Han har alltid varit med och om någon skall titulera sig ”Arnljot” så skall det vara Nestorn i föreningen, Per-Otto Olsson.

/ C Red

Vilken är den mest lysande stjärnan i Arnljotspelens historia?

Vi har haft ett gäng namnkunniga personer på regissörsstolen. Om man skall nämna några är Folke Abenius och Gösta Folke några av de mest framstående. Den mest kända var nog ändå Halvar Björk, som blev ryktbar även internationellt efter sin medverkan i Ingemar Bergmans ”Höstsonaten” tillsammans med Ingrid Bergman.

På skådespelarsidan har det visst funnits kändisar, som Wilhelm Roempke, Kristina Korthis-Aspegren, för att nämna ett i den stora floran av lokala ryktbara, men internationella stjärnor, nja....

Det finns dock ett lysande undantag! En internationell stjärna på de stora scenerna. En stjärna vars favoritfras ur Arnljotspelen är:

”Min själ är ett med viddernas ljus och älvarnas eviga sång, skogarnas skymning och fågelröster, mossans blomster och källsprång”

Stina-Britta Melander håller på att skriva sin självbiografi. Den har varit i det närmaste färdig en lång tid nu. Det är bara de sista ”extra” som behövs.

I den kan man läsa att Stina-Brittas karriär egentligen började redan 1938, då hon sjöng ”Fjorton år tror jag visst att jag var” i en minneskonsert för sångerskan Christina Nilsson.

1958 operadebuterar hon i Tyskland som Traviata och hennes utlandskarriär höll i sig ända till 1978. Under sin storhetstid är hon en av våra absolut främsta koloratursopraner. Ett tecken på hennes storhet visades 1962, då hon fick medverka som gäst i ”Hylands hörna” tillsammans med Zara Leander.

Stina-Britta gjorde bejublad debut i Stockholm som operasångerska redan 1946. När den store operaregissören Sven d’Ailly året efter frågade om hon ville sjunga rollen som Vaino i Arnljotspelen, var hon bara i början av sin karriär, men redan firad operasångerska.

Att Stina-Britta var stor när hon kom och gästspelade 1947, märktes om inte annat på det stora medieuppbådet. En hög med ”kamerajägare” stod på scenen,

så Sven d'Ailly fick mota ner dem till "salongen" varpå han själv tog plats i denna.

I recensionen "Jämtlands Tidning" var man översvallande.

"Bland skådespelarna stod Stina-Britta Melander i en klass för sig. I fröken Melanders tolkning av Vainos roll fick känslostormarna ett fullödigt dramatiskt uttryck. Den dunkla skräcken i vildmarken, den olyckliga kärleks tryck över bröstet, de tafatta försöken att vara till lags och väcka Arnljots kärlek till liv speglades i hennes gester, minspel, röstväxlingar och sist men inte minst hennes vackra klingande sång, på ett sätt som vittnade om stor inlevelse. Och hennes förtvivlade gråtattack var verkligen gripande."

Stina-Britta berättade att hon fick sova på sommarhagen, där delar av d'Aillys familj även fanns. Stina-Britta säger att Arnljotlägden var en fantastisk upplevelse! Så underbart vackert Arnljotlägden låg, vilken inspiration. Hon sade att hon aldrig kom att glömma detta.

Jag och Stina-Britta har talats vid ett par gånger och jag har förstått att tiden efter den internationella karriären inte blev som hon tänkt sig. Hon hamnade i ett fack, där hon glömdes bort och erbjudanden om arbeten hemma i Sverige uteblev.

Om man är intresserad av att lyssna på Stina-Britta, kan man köpa hennes skiva "STINA-BRITTA MELANDER - FRÅN 14 TILL 80 ÅR" Där finns det bästa ur hennes gedigna repertoar.

Jag har fått ett par fotostatkopior ur hennes privata fotoalbum, ett fantastiskt persongalleri ur Arnljotspelen anno 1947, som tyvärr inte gör sig rättvisa i AT, så nu får hålla till godo med en annan idolbild från hennes storhetstid, Stjärna som hon är...

2010 Arnljot = Peter

Vår nye Arnljot är 28 år och bördig från Jämtland. Har bara repeterat i tre veckor och har åkt Nabo-tåget åtskilliga gånger för att få till repetitionerna på Frösön och engagemang och studier i Trondheim.

Peter har naturligtvis anlagt skägg och hans kompisar i Östersund, som han ännu inte hunnit träffa så mycket än, tycker att Arnljot är en cool grej.

Efter att ha berättat att jag hänger som ett av Arnljotporträtten i hans loge, men även skriver i den eminenta medlemstidningen AT, kändes vi som bundisar och började intervjuandet direkt.

-Hej, säger jag till vår nya Arnljot! Det är snart premiär och den klassiska frågan blir: Hur känns det?

-Ja, det är mycket nu och jag önskar att man bara hade teatern att tänka på.

-Hur menar du då?

-Tja, det är mycket i tillvaron helt enkelt. Därför känns det bra att få ha gjort ett riktigt genomdrag av pjäsen.

-Ja, det är en stor och svår roll. Vilken scen känns roligast att göra?

-Tingsscenen är ju himla rolig och en del småscener i andra akten, som den med Göka-Tore och Äflo-Faste.

-Den naturliga följdfrågan blir ju då: vad känns svårast?

-Då måste jag säga andra akten igen. Det sker mycket processande där. Man kan säga att från drömmen och framåt tillsammans med vaino, händer så mycket även i ett större perspektiv.

-Vad tycker du om språket i pjäsen?

-Ja, det är ju inte helt naturligt, men det är ju en del av det hela. Det skulle låta väldigt konstigt på scenen om man talade som du och jag gör nu. Det kan ju bli så och så med förståeligheten för publiken, men språk är inte bara vad du säger med ord. Det handlar om att förmedla en känsla och det kan man göra på olika sätt.

-Visa ord där, Arnljot. Hur fick du rollen förresten?

-Föreningen hade en audition och jag sökte rollen och sedan sa de att de gärna ville se mig som Arnljot och då sa jag ja.

-Varför vill du spela Arnljot?

-Jag känner att vi har lite av scenframställan på utbildningen. Jag har egentligen aldrig spelat teater förut, så det här blir den första riktiga teaterrollen. Jag har varit väldigt koncentrerad på sängen och där handlar det om att förmedla en känsla. Jag tror att den här erfarenheten är något väldigt bra ha som ett komplement till min utbildning.

-Kan du berätta lite mer om vad du gör?

-Jag läser vid Universitetet i Trondheim, eller konservatoriet som det kallas och ämnet är klassisk sång.

-Är det opera du sjunger då?

-Det är allt: lieder, kantater, romanser, mycket kyrkligt och så.

-Skulle du kunna tänka dig operarollen Arnljot?

-Jag är inte färdig än och den rollen kräver en mycket mer mogen sångare. Den har precis rätt tonläge för mig och skulle passa mig, men inte i dag.

-Jag har hört att du är "känd från tv" Vad handlar det om?

-Hehe, det kommer från "Go kväll". De har ett "gör om mig" inslag där och jag skickade in ett mail om att de kunde få göra det med mig. Jag hade haft dreds i 12 år och i programmet lät jag dem falla.

-Nu har jag inga fler frågor till dig. Vill du säga något som avslutning?

-Jag tycker att det är en väldigt bra stämning på lägden och det finns ett väldigt stort engagemang både utanför och på scenen.

Redan före Arnljot visste Peter vad man gör med Hakos-bönder...

-Till sist, ett stort lycka till och väl mött!

-Tack ska du ha... oj det fick jag ju inte säga!

-Haha, jag tror det klarar sig.

/ C Red

A - Post

VERKSAMHETSPLAN 2009-2010, 71:e spelåret.

DATUM och VERKSAMHET

To 1/7, kl.19.00 1:a PREMIÄR
Fr 2/7, kl.19.00 2:a
Lö 3/7, kl.15.00 3:e
Sö 4/7, kl.15.00 4:e
Må, Ti, On 5-7/7 SPELUPPEHÅLL
To 8/7, kl.19.00 5:e
Fr 9/7, kl. 19.00 6:e
Lö 10/7, kl.15.00 7:e
Sö 11/7, kl.15.00 8:e Final

Ti 13/7 Avfärd mot Stiklestad

Lö 7/8 Höststädning Förslag

To 30/9 Verksamhetsårets slut
och bokslut

Lö 23/10 Årsmöte och blot

Profilprodukter

*Är det kallt på Arnljotlägden, eller tror du
på heta föreställningsdagar?*

Var bara lugn!

*Oavsett klimat finns produkter som visar
vilket sammanhang som "is the shit"*

*Arnljotloggan har en vinnande design
och är ett välkänt varumärke som man
gärna*

förknippas med.

*Även om trycket är stort finns både mös-
san och sportflaskan*

kvar i sortimentet.

*Köp någon av produkterna och visa vem
du är.*

Mössan kostar endast 100:-

och sportflaskan 45:-

Som hittat!

För köp kontakta:

Sara Olofsson

sara.olofsson@arnljot.se

063-51 51 95

Returadress:

AT c/o sätt. M. Andersson, Härkmon 110, SE-836 92 LIT

<http://www.arnljot.se>